



# ØKONOMISTYRING

## Tilleggsoppgaver kapittel 9

Løsningsforslagene til disse oppgavene er laget i Excel. Elever som løser oppgavene ved bruk av ferdigmodell kan lett sammenlikne svarene.

Det er ikke laget noen arbeidsbok til disse oppgavene da det gir god øvelse å strukturere stoffet på egen hånd. Om ønskelig kan en stryke alle tallene i løsningsforslagene, og benytte de ferdige oppsettene som arbeidsbok.

### Tilleggsoppgave T-9.1

(Eksamensoppgave våren 2009)

Regnskapet til PÅL & PIA FRISØR AS viser dette resultatet for mai 2009:

Salgsinntekt diverse varer	32000
Salgsinntekt, klipp, vask, farging og lignende	270000
<b>Sum salgsinntekter</b>	<b>302000</b>
Varekostnad	30000
Lønnskostnad	125000
Avskrivning	2000
Annen driftskostnad	28000
<b>Sum driftskostnader</b>	<b>185 000</b>
<b>Driftsresultat</b>	<b>117 000</b>

Bedriften legger disse forutsetningene til grunn for budsjettet for juni 2009:

- Salgsinntektene antas å øke med 10 %
- Lønnskostnadene antas å øke med 4 %
- Det planlegges ingen nyinvesteringer
- Annen driftskostnad antas å øke med 5 %

Du tar selv forutsetninger utover de som er gitt ovenfor.

Sett opp resultatbudsjettet for juni 2009, og vurder budsjettet og de forutsetningene som er lagt til grunn.

### Tilleggsoppgave T-9.2

En bedrift budsjetterer med dette salget med merverdiavgift i første kvartal 2014:

Januar	kr 575 000
Februar	kr 525 000
Mars	kr 650 000

Salget med merverdiavgift var kr 660 000 i desember. Sett opp et budsjett for innbetalinger fra kundene når alt salg er kredittsalg per 30 dager.

### Tilleggsoppgave T-9.3

Lises Kiosk budsjetterer salget i november 2014 til kr 90 000 uten merverdiavgift. Den gjennomsnittlige bruttofortjenesten er 30 %. Gå ut fra at innkjøpene skjer i takt med salget, og at betalingen til leverandørene skjer per én måned.

- Beregn varekjøpet i november.
- Beregn utbetalingen til leverandørene i desember.

Gå ut fra at varelageret skal økes med kr 10 000 i november.

- Beregn utbetalingen til leverandørene i desember under denne forutsetningen.

### Tilleggsoppgave T-9.4

På grunnlag av opplysningene som er gitt nedenfor skal du sette opp delbudsjetter for **innbetalinger fra varesalget** og **utbetalinger til vareleverandører** i januar, februar og mars.

*Inndata:*

Merverdiavgift	25 %
Bruttofortjeneste	30 %
Kontantandel varesalg	60 %
Gj.sn. kredittid for kredittsalget	30 dager
Kontantandel varekjøp	0 %
Gj.sn. kredittid ved varekjøp	10 dager

	Desember	Januar	Februar	Mars
Varesalg uten mva	100 000	110 000	90 000	80 000
Lagerendring	- 10 000	- 30 000	+ 20 000	+ 40 000

### Tilleggsoppgave T-9.5

Du skal sette opp budsjetter for første kvartal 2015 for handelsbedriften Amelia AS. Disse opplysningene legges til grunn:

Budsjettert varesalg eksklusive merverdiavgift er kr 1 000 000 i januar, kr 900 000 i februar og kr 950 000 i mars. Salgsinntekten i desember 2014 var på kr 1 200 000 ekskl. mva. 80 % av salget er kontantsalg. Resten er per 15 dager.

- a) Sett opp salgsbudsjettet og et innbetalingsbudsjett for de tre første månedene i 2015.

Bedriften budsjetterer med en gjennomsnittlig bruttofortjeneste på 50 %. Den planlegger å øke varebeholdningen med kr 10 000 i hver av de 3 første månedene i 2015. I desember 2014 ble varebeholdningen redusert med kr 80 000. Alt varekjøp er kredittkjøp med 10 dagers kredittid.

- b) Beregn skyldig leverandørgjeld per 1.1.2015.
- c) Sett opp et budsjett for utbetalinger til vareleverandører i januar, februar og mars 2015.

Opplysninger for det videre budsjettarbeidet:

- Lønn utbetales hver måned med kr 180 000 (fordi det tilbakeholdte skattetrekket settes inn på egen konto, fører vi hele bruttolønnen som utbetaling). I januar regner bedriften med å betale lønnsforskudd på i alt kr 30 000. Beløpet skal trekkes fra ved lønnsutbetalingen i februar. Ved hver ordinære lønnsutbetaling beregnes 12 % ferielønn og 14,1 % arbeidsgiveravgift.
- I januar betales skyldig arbeidsgiveravgift for 6. termin 2014 med kr 51 000. I mars betales skyldig arbeidsgiveravgift for 1. termin 2015.
- Bedriften planlegger kjøp av varebil for kr 280 000 inklusive mva. i begynnelsen av januar. I den forbindelse øker den banklånet med kr 150 000.
- Månedlig husleie er kr 30 000. Husleien for januar og februar ble betalt i desember. I slutten av februar skal bedriften betale husleie for mars og april. Se bort fra eventuell mva. på husleien.
- Bedriften budsjetterer med årlige avskrivninger på kr 48 000 og årlige rentekostnader på kr 36 000.

- I mars betales renter og avdrag på lån med til sammen kr 50 000.
  - Diverse avgiftspliktige driftskostnader budsjetteres med kr 125 000 ekskl. mva. per måned.
  - I februar skal bedriften betale skyldig mva. for 6. termin 2014 med kr 210 000.
  - I februar skal den også betale 1. termin forskuddsskatt med kr 85 000.
  - Den 1.1.2015 har bedriften kontanter og bankinnskudd på kr 200 000. Den har for tiden ingen kassekredittordning.
- d) Sett opp et likviditetsbudsjett for første kvartal 2015 som viser utviklingen i likviditetsreserven. Kommenter denne. Hvis budsjettet viser at det vil oppstå problemer med likviditeten på noe tidspunkt, skal du foreslå tiltak for å unngå dette.
- e) Sett opp og kommenter resultatbudsjettet for første kvartal 2015.

### **Tilleggsoppgave T-9.6**

- a) Hva er svinn?  
 b) Gjør rede for årsaker til svinn.

I en handelsbedrift er inngående varebeholdning kr 100 000. Varekjøpet i året er på kr 600 000 uten mva. Vareopptellingen per 31.12. viser at det ligger varer på lager for kr 80 000.

- c) Beregn periodens varekostnad.  
 d) Hva hadde varekostnaden vært om det hadde forsvunnet varer for kr 30 000?  
 e) Forklar hvorfor svinn fører til økt varekostnad.

### **Tilleggsoppgave T-9.7**

(Eksamensoppgave høsten 2009)

FINN ROSEs BLOMSTER hadde dette budsjettet og regnskapet for 4. kvartal 2008:

	<b>Budsjett</b>	<b>Regnskap</b>
Salgsinntekt	550 000	465 980
<b>Sum driftsinntekter</b>	<b>550 000</b>	<b>465 980</b>
Varekostnad	291 500	230 250
Lønnskostnad	130 000	146 162
Avskrivning	32 500	26 250
Annen driftskostnad	50 000	55 000
<b>Sum driftskostnader</b>	<b>504 000</b>	<b>457 662</b>
<b>Driftsresultat</b>	<b>46 000</b>	<b>8 318</b>
Annen rente- og finanskostnad	5 000	2 625
<b>Ordinært resultat før skattekostnad</b>	<b>41 000</b>	<b>5 693</b>

Foreta budsjettkontroll og vurder avvikene.